

УДК 342.922

О. О. ЗОЛОТЬКО,*ад'юнкт**Харківського національного університету внутрішніх справ*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МІЛІЦІЇ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ ЕПІЗООТИЧНИХ СИТУАЦІЙ

Визначено систему основних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій. Особливу увагу приділено визначенню недоліків нормативно-правового регулювання діяльності у цій сфері. Як наслідок, обгрунтовано доцільність внесення низки змін до чинного законодавства.

Одним із найважливіших завдань, які постають перед сучасною Україною, є зміцнення й удосконалення правового регулювання державного і громадського життя. Ефективне правове регулювання закладає основу надійної і компетентної роботи різних державних відомств і установ. Це безпосередньо стосується і правового регулювання діяльності правоохоронних органів, зокрема підрозділів ветеринарної міліції, які створені і функціонують задля гарантування санітарної та епідеміологічної безпеки.

Загальним питанням адміністративно-правового регулювання охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки приділили свою увагу С. С. Алексєєв, В. І. Андрійцев, І. П. Голосніченко, Є. В. Додін, Р. А. Калюжний, В. К. Колпаков, М. Й. Коржанський, А. П. Ключніченко, В. О. Ліпкан, В. І. Олефір, О. О. Погрібний, В. П. Чабан, О. М. Хімич, В. К. Шкарупа. Особливі питання діяльності міліції знайшли своє відображення у працях О. М. Бандурки, О. Є. Безсмертного, А. П. Ключніченка, А. Т. Комзюка, О. С. Фролова та інших провідних науковців. Адміністративно-правовий статус працівників безпосередньо ветеринарної міліції став предметом дисертаційного дослідження В. М. Василенка. Натомість питання діяльності підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій не знайшли свого висвітлення в літературі.

Отже, **мета** даної статті полягає в окресленні та вивченні нормативно-правових актів, що регулюють діяльність підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій, а також визначенні їх проблем та недоліків.

Розгляд проблем, що виникають у процесі профілактики та ліквідування наслідків епізоо-

тичних ситуацій, доцільно здійснити за допомогою інструментарію механізму правового регулювання. Поняття механізму правового регулювання – одне з центральних у правовій науці. Під ним, на думку С. С. Алексєєва, слід розуміти «взяту у єдності система правових засобів (юридичних норм, правовідносин, актів реалізації норм права), за допомогою яких здійснюється результативний правовий вплив на відносини суспільства» [1, с. 364]. Логіка дії механізму правового регулювання полягає у наступному: 1) механізм правового регулювання містить у собі правові норми; 2) реалізація правових норм відбувається в межах певних правовідносин; 3) правові відносини набувають своєї сутності за наявності певних юридичних фактів (життєвих обставин або підстав для здійснення певних вчинків); 4) юридичні факти закріплені в гіпотезі правових норм. Непересічність юридичних норм у такому механізмі полягає в тому, що вони є нормативною основою, його головним елементом.

Норми права – загальнообов'язкові, формально визначені правила поведінки, які встановлені або санкціоновані державою та забезпечені їй примусовою силою [2, с. 216]. Норми права містяться, головним чином, у нормативних актах – офіційних документах органів державної законодавчої або виконавчої влади правотворчого характеру. Слід зазначити, що правове регулювання діяльності підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій здійснюється певною системою законодавства, яка складається із значної кількості нормативних актів, які відрізняються один від одного багатьма ознаками: назвою, юридичною силою, порядком прийняття тощо. До речі, «право під певним кутом зору може бути охарактеризоване

як «система норм», що поширюється на всі випадки цього роду, і відповідно до яких повинна будуватися поведінка всіх осіб, що опинилися в нормативно регламентованій ситуації» [3, с. 86].

Велике значення для формування правових засад діяльності підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій має Конституція України [4]. Непересічне значення Конституції України в даній системі визначається її верховенством та вищою юридичною силою, прямою дією, застосуванням на всій території країни. Конституція України передусім визначила юридичну базу гарантій законності – усі державні органи, їх посадові особи, об'єднання громадян та інші суб'єкти права повинні діяти в межах Конституції та відповідно до законів України (статті 6, 8).

Система законодавства щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій базується, зокрема, на нормах розділу II Конституції України, де закріплені основні конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Так, «кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля» (ст. 50); «кожен зобов'язаний не заподіювати шкоду, відшкодовувати завданні ним збитки» (ст. 66).

Природно, що Конституція України не регулює безпосередньо діяльність підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій, але вона є базою для прийняття законів і підзаконних актів, які регулюють таку діяльність, а також забезпечення санітарної та епідеміологічної безпеки.

Центральне місце в механізмі правового регулювання діяльності щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій посідають закони та інші законодавчі акти України. Причому їх значення в розбудові правової держави має постійно зростати, оскільки верховенство закону є невід'ємною ознакою останньої. Верховенство закону виявляється перш за все в суворій відповідності йому всіх інших нормативних актів, оскільки закони (після Конституції України) мають найвищу юридичну силу. Закони регулюють найважливіші питання державного та суспільного життя, їх норми утворюють серцевину, фундамент формування і розвитку інших правових норм [5, с. 55–57]. Підкреслюючи значення закону в системі правового регулювання, необхідно мати на увазі, що термін «закон» у цьому випадку вживається як узагальнююче поняття. Під ним слід розуміти усі нормативні акти, які мають силу закону, або, інакше кажучи, законодавчі акти.

Для правового регулювання діяльності підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій першочергове значення мають нормативні акти Верховної Ради України, що підпадають під поняття «закон». Особливе місце серед останніх посідає Закон України «Про ветеринарну медицину» [6], ч. 1 ст. 9 якого закріплено, що підрозділи ветеринарної міліції створюються для надання практичної допомоги державним органам ветеринарної медицини в організації та здійсненні контролю і нагляду за виконанням вимог ветеринарно-санітарних заходів щодо профілактики, локалізації та ліквідації карантинних хвороб тварин і комплектуються виключно лікарями ветеринарної медицини, які за посадами є державними інспекторами ветеринарної медицини.

Даним законом визначено основні засади державного регулювання галузі ветеринарної медицини, відповідно закріплено поняття основних термінів, що її характеризують, визначення яких є необхідною умовою дослідження діяльності підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій. Серед останніх варто відмітити такі: ветеринарно-санітарні заходи, протиепізоотичні заходи, ветеринарно-санітарне та епізоотичне благополуччя, державний ветеринарно-санітарний контроль та нагляд, державний інспектор ветеринарної медицини, державний лікар ветеринарної медицини, різноманітні види ветеринарних зон, карантин тварин, потужності (об'єкти) та інші.

Окремим розділом Закон України «Про ветеринарну медицину» визначає порядок дій у разі появи підозри спалаху хвороби, що підлягає повідомленню, та підтвердження спалаху особливо небезпечних хвороб; перелік ветеринарно-санітарних заходів, які застосовуються під час карантину тварин; порядок ліквідації спалаху особливо небезпечної хвороби та завдання органів внутрішніх справ під час спалаху хвороби тварин. Останні полягають у наданні підрозділами ветеринарної міліції допомоги у виконанні заходів щодо обмеження та запровадження заборони на обіг тварин, інших товарів і переміщення людей у межах інфікованої зони та у здійсненні інших карантинних заходів. Для їх виконання ветеринарна міліція уповноважена встановлювати карантинні ветеринарно-міліцейські пости (ст. 47 Закону України «Про ветеринарну медицину»). Більше жодних повноважень у діяльності ветеринарної міліції даним законом не передбачено.

Такий стан речей змушує звернутися до Закону України «Про міліцію» [7], де закріплено загальний перелік повноважень міліції як державного озброєного органу виконавчої влади.

Відповідно до положень указанного Закону підрозділи ветеринарної міліції не віднесено до структури міліції, що, природно, викликає запитання стосовно підпорядкування його регулюючому впливу підрозділів ветеринарної міліції. Згідно з п. 8 Положення про підрозділи ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів [8] (мова про яке піде нижче) працівникам підрозділів ветеринарної міліції відповідно до законодавства присвоюються спеціальні звання міліції, з чого можна зробити висновок, що на них поширюється дія положень Закону України «Про міліцію». До повноважень міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій, на нашу думку, варто віднести:

- право вимагати від громадян і службових осіб, які порушують громадський порядок, припинення правопорушень та дій, що перешкоджають здійсненню повноважень міліції;

- перевіряти у громадян при підозрі у вчиненні правопорушень документи, що посвідчують їх особу;

- вилучати у громадян і службових осіб предмети і речі, заборонені або обмежені в обороті, а також документи з ознаками підробки;

- право тимчасово обмежувати або забороняти доступ громадян на окремі ділянки місцевості чи об'єкти з метою забезпечення громадського порядку, громадської безпеки, охорони життя і здоров'я людей;

- обмежувати або забороняти у випадках затримання злочинців, при аваріях, інших надзвичайних обставинах, що загрожують життю і здоров'ю людей, рух транспорту і пішоходів на окремих ділянках вулиць і автомобільних шляхів;

- використовувати безперешкодно транспортні засоби та засоби зв'язку, що належать підприємствам, установам, організаціям і громадянам у передбачених законом випадках і межах;

- застосовувати заходи фізичної сили, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тощо (пункти 1, 2, 5, 6, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 30 ст. 11; статті 12–15¹ Закону України «Про міліцію»).

Важливе місце серед правових засад регулювання діяльності підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій посідають норми Кодексу України про адміністративні правопо-

рушення [9] (далі – КУпАП). Ними закріплені правила застосування працівниками ветеринарної міліції таких заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, як адміністративне доставлення (ст. 259), адміністративне затримання (статті 261–263), особистий огляд та огляд речей (ст. 264); визначено правопорушення, повноваженнями щодо розгляду яких наділені уповноважені особи підрозділів ветеринарної міліції (ст. 238) тощо.

Істотне значення у правовому регулюванні діяльності підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій має ряд підзаконних нормативних актів, а особливо постанов Кабінету Міністрів України (далі – КМУ).

На відміну від законів (актів первинного характеру, що містять вихідні юридичні розпорядження), вони є вторинними актами, що конкретизують положення законів чи регулюють відносини, які не входять до предмета законодавчого регулювання. Вони повинні бути засновані на законах і не суперечити їм. Основне призначення останніх полягає у вирішенні конкретних проблем, для чого конкретизуються або уточнюються функції, завдання, права та обов'язки правоохоронних органів тощо.

Основним підзаконним нормативним актом, що регулює діяльність ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій, є Положення про підрозділи ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів, затверджене постановою КМУ від 29 березня 2002 р. № 395. Указана постанова прийнята на виконання вимог ст. 9 Закону України «Про ветеринарну медицину» та визначає організаційно-правові засади діяльності підрозділів ветеринарної міліції, їх завдання та повноваження, а також права та обов'язки їх працівників.

Неоднозначним є зміст п. 16 Положення, який закріплює права працівників ветеринарної міліції. Як нами вже відзначалося, зміст підзаконних нормативних актів не має суперечити закону і лише уточнювати його положення. Однак перелік повноважень, закріплених Положенням, є ширшим, ніж той, що визначений Законом України «Про міліцію». До таких прав працівників ветеринарної міліції необхідно віднести: право вносити пропозиції місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування щодо проведення спеціальних ветеринарно-санітарних, організаційно-господарських та інших заходів на території,

на якій встановлено карантин або введено попередні карантинні обмеження; готувати матеріали для розгляду державними надзвичайними протиепізоотичними комісіями з питань, що належать до компетенції підрозділів ветеринарної міліції; видавати приписи тощо.

З іншого боку, зміст абз. 12 п. 16 Положення, створюючи суперечність ст. 9 Закону України «Про ветеринарну медицину» та п. 2 цього ж самого Положення, прирівнює працівників ветеринарної міліції та державних інспекторів ветеринарної медицини та вказує на можливість застосування інших прав, передбачених законами України. Тобто мова може йти в тому числі про повноваження, закріплені статтями 11, 13 Закону України «Про ветеринарну медицину». Утім, перелік останніх є ширшим, ніж той, що закріплений Положенням, а підрозділи ветеринарної міліції, як нами відзначалося раніше, мають лише допомагати органам ветеринарної медицини в організації та здійсненні контролю і нагляду, а не безпосередньо користуватися відповідними повноваженнями органів ветеринарного контролю.

Схожою є ситуація щодо формулювання та нормативного закріплення завдань та обов'язків державних органів ветеринарної медицини, міліції та підрозділів ветеринарної міліції.

Наступним підзаконним нормативно-правовим актом, що регулює діяльність підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій, є Положення про карантинний ветеринарно-міліцейський пост [10]. Згідно з його положеннями завданням карантинних ветеринарно-міліцейських постів є безумовне забезпечення проведення спеціальних заходів карантинного режиму, тобто їх функціонування має чітко виражений запобіжний (профілактичний) характер.

Крім того, до відповідних підзаконних нормативно-правових актів можна також віднести Постанову КМУ «Про затвердження переліку особливо небезпечних (карантинних) хвороб тварин» [11] та ряд інших.

Для більшості сучасних держав характерною є наявність двох рівнів правового регулювання: 1) законодавчого та 2) іншого нормативного, включаючи і внутрішньовідомчий [12, с. 13]. Наведене можна віднести і до правової системи України. Так, правове регулювання діяльності підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій здійснюється нормативними актами КМУ та відомчих нормативних актів Міністерства внутрішніх справ (далі – МВС) та

Державного комітету ветеринарної медицини (далі – Держкомветмедицини), Міністерства агропромислової політики тощо.

Проблеми відомчого правового регулювання вже тривалий час є предметом пильної уваги представників різних галузей правової науки. Найчастіше ці акти отримують критичні відгуки. Окремі науковці взагалі не вважають відомчі акти джерелами права, принизливо називаючи їх «бюрократичним звичаєвим правом», яке не передбачене і не санкціоноване законом [13]. Разом із тим, норми відомчих актів становлять переважну більшість норм, які безпосередньо регулюють діяльність щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій. Закони досить часто визначають повноваження у відповідній сфері чи напрямку лише в загальному вигляді, застосувати ці норми без конкретизації практично неможливо. Саме в конкретизації процесуально-значущих дій і полягає значення відомчого регулювання. Що ж до санкціонування відомчої правотворчості, то в Законі України «Про міліцію» (ст. 4) нормативні акти МВС прямо названі серед актів, які є підставою (нормативною) основою діяльності міліції.

До відомчих нормативно-правових актів МВС, які регулюють діяльність підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій, можна віднести Положення про Управління ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів при МВС України [14]; спільних МВС та Держветмедицини – Інструкцію з оформлення державними органами ветеринарної медицини, підрозділами ветеринарної міліції з проведення карантинних заходів матеріалів про адміністративні правопорушення [15]; Держветмедицини – Інструкцію про заходи боротьби з грипом птиці [16] тощо. Звичайно, такі акти є підзаконними і повинні відповідати всім нормативним актам, які мають вищу юридичну силу.

Таким чином, розглянувши основні нормативно-правові акти, які регулюють діяльність підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій, можна зробити **висновок**, що систему становлять Конституція України, закони України, підзаконні та відомчі нормативно-правові акти. Дослідження їх положень свідчить про те, що правове регулювання діяльності підрозділів ветеринарної міліції характеризується дуалізмом, який полягає у регулюванні діяльності щодо профілактики та ліквідації наслідків епізоотичних ситуацій спеціальним законодавством

у галузі ветеринарної медицини та законодавством, що загалом регулює діяльність міліції. У зв'язку з цим очевидним є відсутність узгодженості правового регулювання підрозділів ветеринарної міліції щодо профілактики та ліквідації епізоотичних ситуацій та, як наслідок, недієвості нормативно-правових актів у даній сфері.

Натомість правова основа окресленої нами діяльності, на наше глибоке переконання, повинна бути максимально ефективною. Досягнення такого стану правового регулювання можливе лише за умови відповідності діяльності підрозділів ветеринарної міліції потребам захисту інтересів суспільства, держави та особистості від епізоотичних ситуацій; достатньої повноти, стабільності і відсутності суперечностей у нормативному регулюванні.

Отже, існує нагальна потреба узгодження положень законів України «Про міліцію», «Про ветеринарну медицину» та Положення

про підрозділи ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів щодо завдань, прав та обов'язків органів державної ветеринарної медицини, міліції та підрозділів ветеринарної міліції. У цьому напрямку першочерговим завданням є визначення чіткого переліку прав працівників ветеринарної міліції в одному нормативному акті – Положенні про підрозділи ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів.

У перспективі місце ветеринарної міліції у складі міліції, основні її завдання, права і обов'язки її працівників, принципи організації і функціонування повинні бути врегульовані насамперед на рівні законодавства, наприклад у новому Законі України «Про міліцію», про необхідність прийняття якого останнім часом говорить Міністр внутрішніх справ [17] чи законах України «Про органи внутрішніх справ» або «Про поліцію».

Список використаної літератури

1. Алексеев С. С. Право: азбука – теория – философия. Опыт комплексного исследования / С. С. Алексеев. – М. : Статут, 1999. – 712 с.
2. Фаткулин Ф. Н. Проблемы теории государства и права : [курс лекцій] / Ф. Н. Фаткулин. – Казань : Изд-во Казан. ун-та, 1987. – 336 с.
3. Алексеев С. С. Теория права / С. С. Алексеев. – М. : БЕК, 1994. – 220 с.
4. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
5. Самсонов В. Н. Административное законодательство: понятие, содержание, реформа / В. Н. Самсонов. – Х. : Право, 1991. – 120 с.
6. Про ветеринарну медицину : закон України від 25 черв. 1992 р. № 2498-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 36. – Ст. 531.
7. Про міліцію : закон України від 20 груд. 1990 р. № 565-ХІІ // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 4. – Ст. 20.
8. Про затвердження Положення про підрозділи ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів : постанова Кабінету Міністрів України від 29 берез. 2002 р. № 395 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 14. – Ст. 79.
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – Дод. до № 51. – Ст. 1122.
10. Про затвердження Положення про карантинний ветеринарно-міліцейський пост : постанова Кабінету Міністрів України від 29 берез. 2002 р. № 394 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 14. – Ст. 75.
11. Про затвердження переліку особливо небезпечних (карантинних) хвороб тварин : постанова Кабінету Міністрів України від 8 серп. 2007 р. № 1006 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 59. – Ст. 22.
12. Бандурка А. М. Оперативно-розыскная деятельность: правовой анализ / А. М. Бандурка, А. В. Горбачев. – Киев : Юринком Интер, 1994. – 160 с.
13. Разумович Н. М. Источники и форма права / Н. М. Разумович // Советское государство и право. – 1998. – № 3. – С. 20–25.
14. Про затвердження Положення про Управління ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів при МВС України : наказ МВС України від 9 квіт. 2004 р. № 402. – К., 2004. – 6 с.
15. Про затвердження Інструкції з оформлення державними органами ветеринарної медицини, підрозділами ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів матеріалів про адміністративні правопорушення : наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 18 верес. 2009 р. № 343 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 3. – Ст. 120.
16. Про затвердження Інструкції про заходи боротьби з грипом птиці : наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 26 жовт. 2005 р. № 96 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 44. – Ст. 232.

17. Прес-конференція міністра внутрішніх справ Анатолія Могильова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rbc.ua/ukr/newsline/show/mvd-skoro-predstavit-novuyu-redaktsiyu-zakona-o-militsii-01032011184200>.

Надійшла до редколегії 16.06.2011

ЗОЛОТЬКО О. О. ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ ВЕТЕРИНАРНОЙ МИЛИЦИИ ОТНОСИТЕЛЬНО ПРОФИЛАКТИКИ И ЛИКВИДАЦИИ ПОСЛЕДСТВИЙ ЭПИЗООТИЧЕСКИХ СИТУАЦИЙ

Определена система основных нормативно-правовых актов, которые регулируют деятельность подразделений ветеринарной милиции относительно профилактики и ликвидации последствий эпизоотических ситуаций. Отдельное внимание уделено определению недостатков нормативно-правового регулирования деятельности в этой сфере. Как следствие, обоснована целесообразность внесения изменений в действующее законодательство.

ZOLOTKO O. THE LEGAL ADJUSTING SUBSECTIONS OF VETERINARY POLICE ACTIVITY IN RELATION TO PREVENTION AND LIQUIDATION OF EPIZOOTIC SITUATIONS

The system of main legal acts, which regulate the activity of veterinary police, concerning prevention and liquidation of epizootic aftermaths are defined. Special attention is paid to specification of the drawbacks inherent to legal regulation of this sphere. As a result, the reasons to change the current legislation is grounded.

УДК 351.95(477)

Ю. Я. ЛОЗА,

здобувач

Харківського національного університету внутрішніх справ

**ЗМІСТ УХВАЛИ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ
ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ**

Розглянуто питання, пов'язані зі змістом ухвали адміністративного суду про призначення експертизи. Викладено нові пропозиції щодо її удосконалення.

Згідно зі ст. 81 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України) для з'ясування обставин, що мають значення для справи і потребують спеціальних знань у галузі науки, мистецтва, техніки, ремесла тощо, суд може призначити експертизу. Експертиза проводиться в період розгляду справи на підставі відповідного процесуального документа – ухвали суду. Постановлення такої ухвали є обов'язковим. Вона є процесуальною підставою для проведення експертизи, надає спрямованість спеціальному дослідженню, а також визначає момент, з якого особа, якій доручається проведення експертизи, набуває статус експерта.

Метою даної статті є визначення змісту ухвали суду про призначення експертизи, а також з'ясування особливостей постановлення такої ухвали адміністративним судом. Вказана мета обумовлюється тим, що в діючому адміністративно-процесуальному законодавстві недостатньо уваги приділено правовим підставам та

порядку постановлення ухвали суду про призначення експертизи.

У теорії процесуального права доведено, що певні процесуальні дії та процесуальні відносини можуть потягти юридичні наслідки лише в результаті їх оформлення процесуальним документом. Підтвердженням цього може бути аналіз процесуальних норм, які завжди вимагають, щоб будь-яка процесуальна дія була зовнішньо оформлена складанням передбаченого законом процесуального документа. І. А. Галаган та В. П. Глебов з цього приводу вказують, що процесуальні акти відображають сутність і зміст процесуальної діяльності, служать вираженням розвитку відповідних відносин [1, с. 61].

Процесуальні акти-документи підкреслюють формально-юридичний аспект процесуальної діяльності [2, с. 23].

Існує також думка, що процесуальні документи відіграють роль важливого засобу, інструмента в технології застосування права, сприяють